

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

13 листопада протокол № 9

Голова вченої ради

проф. НАМНУ України

професор

Олександр ТОЛСТАНОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ
ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ДІЛЯНКИ"
освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії

галузі знань	22 Охорона здоров'я (код та назва галузі знань)
спеціальності	221 Стоматологія (код та назва спеціальності)
рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) (вказати рівень вищої освіти)
форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна (зазначити форму навчання)
тривалість навчання	3 кредити, 90 годин
мова навчання	державна

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Діагностика та лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки» є вибірковою компонентою освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії.

Загальний опис навчальної дисципліни подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання		
		очна денна	очна вечірня	заочна
Кількість кредитів - 3 Статус дисципліни <u>вибіркова компонента освітньо-наукової програми</u> Загальна кількість годин - 90 год. Розподіл годин для: (вказати години) - денної форми навчання: аудиторних – 68 самостійної роботи – 22 - вечірньої форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи – 46 заочної форми навчання: аудиторних – 22 самостійної роботи – 68	Галузь знань Охорона здоров'я	Вибіркова компонента ОНП		
		Рік підготовки		
		2	2	2
	Спеціальність Стоматологія	Семестр		
		4	4	4
		Лекції		
		40	24	14
	Освітній ступінь доктор філософії	Практичні		
		28	20	8
		Самостійна робота		
		22	46	68
		Система контролю: Поточний: індивідуальні роботи, тестування, презентації, модульні контрольні, проєктні завдання Підсумковий: залік із захистом проєкту		

Мета навчальної дисципліни: Отримання здобувачами вищої освіти сучасних теоретичних знань та практичних навичок з діагностики і лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки, освоєння алгоритмів обстеження пацієнтів, принципів диференційної діагностики, лікування та профілактики ускладнень.

Завдання навчальної дисципліни:

Навчальні:

- Засвоїти сучасні класифікації запальних процесів щелепно-лицевої ділянки
- Оволодіти принципами клінічної та інструментальної діагностики запальних процесів

- Вивчити методику проведення та інтерпретації результатів лабораторних та візуалізаційних досліджень
- Опанувати алгоритми комплексного обстеження пацієнтів із запальними процесами

Практичні:

- Навчитися проводити диференційну діагностику запальних процесів щелепно-лицевої ділянки
- Оволодіти технікою виконання основних практичних маніпуляцій: періостотомії, розкриття абсцесів, дренивання флегмон
- Навчитися інтерпретувати результати рентгенографії, КТ, МРТ, УЗД
- Розвинути навички планування тактики лікування пацієнтів із запальними процесами

Науково-дослідницькі:

- Сформувати вміння самостійно аналізувати та узагальнювати дані наукової літератури щодо патогенезу, клінічного перебігу та лікування запальних процесів
- Розвинути навички критичної оцінки клінічних випадків та власних спостережень
- Закріпити вміння оформляти результати власних спостережень у формі наукових доповідей

2. Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення дисципліни тісно інтегроване з іншими вибірковими дисциплінами програми:

З дисциплінами щелепно-лицевої хірургії:

- «Діагностика пухлин та пухлиноподібних утворень щелепно-лицевої ділянки» - забезпечує диференційну діагностику між запальними та пухлинними процесами
- «Актуальні питання захворювань слинних залоз» - формує навички диференційної діагностики запальних уражень слинних залоз
- «Інноваційні підходи до реконструктивно-відновлювальних операцій» - розкриває методи відновлення тканин після лікування запальних процесів

З дисциплінами терапевтичної стоматології:

- «Сучасні аспекти клінічної пародонтології» - забезпечує розуміння взаємозв'язку захворювань пародонту з запальними процесами

З інноваційними дисциплінами:

- «Сучасні цифрові алгоритми планування дентальної імплантації» - надає можливість використання сучасних технологій у діагностиці
- «Інноваційні наукові проекти та їх впровадження» - забезпечують формування навичок впровадження сучасних протоколів лікування

Очікувані результати навчання:

Після закінчення курсу здобувачі зможуть:

- Проводити комплексне обстеження пацієнтів із запальними процесами щелепно-лицевої ділянки
- Виконувати диференційну діагностику різних форм запальних процесів

- Планувати раціональну тактику лікування з урахуванням сучасних протоколів
- Виконувати основні практичні маніпуляції при лікуванні запальних процесів
- Інтерпретувати результати сучасних методів обстеження
- Проводити профілактику ускладнень запальних процесів

Інтеграційний потенціал дисципліни:

Вивчення дисципліни забезпечує комплексний підхід до діагностики та лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки і створює основу для подальшого професійного вдосконалення у галузі щелепно-лицевої хірургії та стоматології, сприяючи формуванню сучасного лікаря-спеціаліста.

.

3. ПРОГРАМА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Код розділу	Назва розділу	Основний зміст теми (питання для розгляду)	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
01.	Сучасні концепції та класифікації запальних процесів щелепно-лицевої ділянки	Етіологія та патогенез запальних процесів. Класифікації за локалізацією, перебігом, тяжкістю. Мікробіологічні особливості. Епідеміологія. Принципи доказаної медицини в діагностиці та лікуванні. Етика та біоетичні аспекти.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК05, СК07
02.	Методи діагностики запальних процесів: клінічні, лабораторні, інструментальні	Клінічне обстеження: збір анамнезу, огляд, пальпація. Лабораторні дослідження: загальний аналіз крові, біохімічні маркери запалення. Інструментальні методи: термометрія, УЗД. Диференційна діагностика. Критерії оцінки тяжкості стану.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК04, СК05
03.	Візуалізаційні методи діагностики запальних процесів	Рентгенографічні методи: інтраоральна та екстраоральна рентгенографія, ортопантомографія. КТ, МРТ, сцинтиграфія. Показники та протипоказання. Інтерпретація результатів. Диференційна діагностика з пухлинними процесами.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК06, СК07
04.	Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: діагностика та лікування	Клінічна картина, діагностичні критерії. Методи візуалізації. Диференційна діагностика. Принципи хірургічного лікування: періостотомія, секвестректомія. Антибактеріальна терапія. Ускладнення та їх профілактика.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК05, СК07
05.	Абсцеси та флегмони щелепно-лицевої ділянки	Топографо-анатомічні особливості клітинкових просторів. Клініка абсцесів та флегмон різної локалізації. Методи діагностики. Хірургічне лікування: розкриття, дренажування. Інтенсивна терапія. Критерії ефективності лікування.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК05, СК06, СК07

Код розділу	Назва розділу	Основний зміст теми (питання для розгляду)	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
06.	Лімфаденіти, періостити, перікоронарити	Клініко-лабораторна діагностика. Диференційна діагностика. Сучасні підходи до лікування. Антибіотикотерапія. Місцеве лікування. Профілактика ускладнень. Особливості перебігу у дітей та осіб похилого віку.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК02, СК05, СК07, СК08
07.	Комплексне лікування та реабілітація пацієнтів із запальними процесами	Інтенсивна терапія: дезінтоксикація, корекція гомеостазу. Рациональна антибіотикотерапія. Імуномодуюча терапія. Фізіотерапія. Реабілітаційні заходи. Критерії виписки. Диспансерне спостереження. Наукові аспекти оцінки ефективності лікування.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК03, СК05, СК07, СК08
08.	Підготовка та захист наукового проєкту	Методологія підготовки наукового проєкту. Оформлення результатів дослідження. Публічна презентація наукових результатів. Аргументація висновків та відповіді на запитання. Критерії оцінювання наукових проєктів.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК02, СК03, СК04, СК05, СК06, СК07, СК08

Примітка: Розділ 08 «Підготовка та захист наукового проєкту» є окремим структурним елементом навчальної дисципліни та основним видом підсумкового контролю. Для його підготовки та безпосереднього захисту в робочому навчальному плані для кожної форми навчання передбачено окремі аудиторні години та години самостійної роботи. Це забезпечує методичний супровід, відпрацювання навичок презентації та виділяє спеціалізований час для якісної підготовки та публічного захисту наукового проєкту.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.Очна денна форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин				Форми контролю	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
	Всього	Аудиторних		Самостійна робота		
		Лекції	Практичні			
Модуль 1: Загальні принципи діагностики запальних процесів	38	20	12	6		

1.1. Сучасні концепції та класифікації запальних процесів щелепно-лицевої ділянки	14	6	6	2	Тестування, усне опитування, дискусія	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК05, СК07
1.2. Методи діагностики запальних процесів: клінічні, лабораторні, інструментальні	12	8	2	2	Практична робота з аналізом клінічних випадків, розробка алгоритмів обстеження	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК04, СК05
1.3. Візуалізаційні методи діагностики запальних процесів	12	6	4	2	Колоквіум, інтерпретація результатів КТ, МРТ, ОПТГ	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК06, СК07
Модуль 2: Клініка та лікування основних форм запальних процесів	32	12	12	8		
2.1. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: діагностика та лікування	10	4	4	2	Практична робота (аналіз кейсів), розробка планів лікування	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК05, СК07
2.2. Абсцеси та флегмони щелепно-лицевої ділянки	12	4	6	2	Практична робота на фантомах, захист проєктів хірургічного лікування	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК05, СК06, СК07
2.3. Лімфаденіти, періостити, перікоронарити	10	4	2	4	Аналіз випадків, тестування, розробка диференційно-діагностичних алгоритмів	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК02, СК05, СК07, СК08
Модуль 3: Комплексне лікування та наукові аспекти	20	8	4	8		
3.1. Комплексне лікування та реабілітація пацієнтів із запальними процесами	10	4	2	4	Практична робота, розробка індивідуальних програм реабілітації	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК03, СК05, СК07, СК08
3.2. Підготовка та захист наукового проєкту	10	4	2	4	Науковий звіт, аналіз публікації, захист проєкту	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК03, СК05, СК07, СК08
Разом по дисципліні:	90	40	28	22	Залік	

4.2. Очна вечірня форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин				Форми контролю	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
	Всього	Аудиторних		Самостійна робота		
		Лекції	Практичні			
Модуль 1: Загальні принципи діагностики запальних процесів	34	10	8	16		
1.1. Сучасні концепції та класифікації запальних процесів щелепно-лицевої ділянки	10	4	2	4	Тестування, усне опитування, дискусія	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК05, СК07
1.2. Методи діагностики запальних процесів: клінічні, лабораторні, інструментальні	12	4	4	4	Практична робота з аналізом клінічних випадків, розробка алгоритмів обстеження	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК04, СК05
1.3. Візуалізаційні методи діагностики запальних процесів	12	2	2	8	Колоквіум, інтерпретація результатів КТ, МРТ, ОПТГ	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК06, СК07
Модуль 2: Клініка та лікування основних форм запальних процесів	32	8	8	16		
2.1. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: діагностика та лікування	10	2	4	4	Практична робота (аналіз кейсів), розробка планів лікування	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК05, СК07
2.2. Абсцеси та флегмони щелепно-лицевої ділянки	12	3	3	6	Практична робота на фантомах, захист проєктів хірургічного лікування	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК05, СК06, СК07
2.3. Лімфаденіти, періостити, перікоронарити	10	3	1	6	Аналіз випадків, тестування, розробка диференційно-діагностичних алгоритмів	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК02, СК05, СК07, СК08
Модуль 3: Комплексне лікування та наукові аспекти	24	6	4	14		

3.1. Комплексне лікування та реабілітація пацієнтів із запальними процесами	12	4	2	6	Практична робота, розробка індивідуальних програм реабілітації	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК03, СК05, СК07, СК08
3.2. Підготовка та залік наукового проєкту	12	2	2	8	Науковий звіт, аналіз публікації	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК03, СК05, СК07, СК08
Разом по дисципліні:	90	24	20	46	Залік	

4.3. Заочна форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин			Самостійна робота	Форми контролю	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
	Всього	Аудиторних				
		Лекції	Практичні			
Модуль 1: Загальні принципи діагностики запальних процесів	34	6	2	26		
1.1. Сучасні концепції та класифікації запальних процесів щелепно-лищевої ділянки	10	2	0	8	Онлайн-тестування, форум	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК05, СК07
1.2. Методи діагностики запальних процесів: клінічні, лабораторні, інструментальні	12	2	1	9	Дистанційне проєктне завдання	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК04, СК05
1.3. Візуалізаційні методи діагностики запальних процесів	12	2	1	9	Електронний колоквіум, аналіз знімків	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК06, СК07
Модуль 2: Клініка та лікування основних форм запальних процесів	32	4	4	24		

2.1. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: діагностика та лікування	10	1	2	7	Аналіз кейсів, онлайн-консультація	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК05, СК07
2.2. Абсцеси та флегмони щелепно-лищевої ділянки	12	2	2	8	Розробка алгоритму лікування, кейс-стаді	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК02, СК05, СК06, СК07
2.3. Лімфаденіти, періостити, перікоронарити	10	1	0	9	Дослідницьке завдання, аналіз літератури	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК02, СК05, СК07, СК08
Модуль 3: Комплексне лікування та наукові аспекти	24	4	2	18		
3.1. Комплексне лікування та реабілітація пацієнтів із запальними процесами	12	2	1	9	Кейс-стаді, розробка протоколів лікування	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК03, СК05, СК07, СК08
3.2. Підготовка та залік наукового проєкту	12	2	1	9	Науковий звіт, аналіз публікації	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК03, СК05, СК07, СК08
Разом по дисципліні:	90	14	8	68	Залік	

5. Кваліфікаційна характеристика здобувача вищої освіти

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія», очікується, що здобувач вищої освіти після завершення навчання повинен володіти системою інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для здійснення науково-дослідної, педагогічної, інноваційної та клінічної діяльності в галузі стоматології.

№	Назва	Знання	Уміння
---	-------	--------	--------

Загальнопрофесійні компетентності			
ЗК01	Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності	Знає принципи біоетики; норми академічної доброчесності; законодавство у сфері охорони здоров'я; етичні аспекти клінічної та наукової діяльності при діагностиці та лікуванні запальних процесів.	Уміє дотримуватися етичних норм у науковій та клінічній роботі; забезпечувати конфіденційність пацієнтів; протидіяти плагіату; вирішувати етичні дилеми в професійній діяльності.
ЗК02	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Знає джерела актуальної наукової інформації; принципи доказаної медицини; методи критичного аналізу літератури з діагностики та лікування запальних процесів.	Уміє ефективно шукати наукову інформацію; критично оцінювати джерела; систематизувати та аналізувати дані з різних ресурсів для прийняття клінічних рішень.
ЗК03	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знає методологію наукового дослідження; принципи системного аналізу; методи обробки клінічних даних; сучасні підходи до вирішення складних клінічних завдань.	Уміє аналізувати складні клінічні випадки; синтезувати інформацію з різних джерел; формувати наукові висновки та гіпотези; застосовувати критичне мислення.
Спеціалізовано-професійні компетентності			
СК01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології	Знає методологію наукових досліджень у діагностиці та лікуванні запальних процесів; принципи планування експерименту; методи статистичного аналізу даних.	Уміє планувати та проводити наукові дослідження; аналізувати та інтерпретувати результати; оцінювати їх наукову новизну та практичну значущість; оформляти наукові публікації.
СК02	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології	Знає сучасні концепції, методи та технології діагностики та лікування запальних процесів; принципи управління проєктами; методику комплексної діагностики.	Уміє розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти в галузі діагностики та лікування запальних процесів; координувати міждисциплінарну взаємодію; впроваджувати новітні технології в клінічну практику.

СК03	Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів	Знає вимоги до публікаційної діяльності в міжнародних виданнях; принципи академічного письма; методи ефективної презентації наукових результатів.	Уміє готувати наукові публікації; презентувати результати досліджень на міжнародних конференціях; вести наукові дискусії іноземною мовою.
СК04	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія»	Знає методику викладання стоматологічних дисциплін; принципи навчання практичним навичкам; сучасні освітні технології.	Уміє викладати теоретичні основи діагностики та лікування запальних процесів; навчати практичним навичкам; використовувати інноваційні освітні методи.
СК05	Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології	Знає сучасні проблеми та напрями розвитку діагностики та лікування запальних процесів; методологію наукового дослідження; критерії якості наукових досліджень.	Уміє виявляти актуальні проблеми в галузі діагностики та лікування запальних процесів; формувати наукові гіпотези; забезпечувати якість власних досліджень.
СК06	Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси	Знає принципи роботи сучасних методів візуалізації (КТ, МРТ, УЗД); методики цифрового планування; протоколи інтерпретації результатів обстежень.	Уміє використовувати цифрові технології на всіх етапах дослідження та лікування; проводити віртуальне планування; працювати з сучасним програмним забезпеченням.
СК07	Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї	Знає методи критичного аналізу наукової літератури; принципи доказаної медицини; сучасні тенденції розвитку діагностики та лікування запальних процесів.	Уміє критично оцінювати новітні дослідження з діагностики та лікування запальних процесів; аналізувати складні клінічні випадки; синтезувати інформацію з різних джерел.
СК08	Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення	Знає джерела актуальної наукової інформації; принципи професійного розвитку; сучасні тенденції розвитку діагностики та лікування запальних процесів.	Уміє планувати власний професійний розвиток; адаптуватися до змін у галузі; застосовувати нові знання у практичній діяльності.

Примітка: Усі компетентності повністю відповідають змістові дисципліни «Діагностика та лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки» та спрямовані на формування практичних навичок, необхідних для професійної діяльності лікаря-стоматолога.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

6.1. Мета, завдання та загальні вимоги

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є інтегральною формою навчальної діяльності, основним компонентом якої є індивідуальний науковий проєкт. Останній одночасно є формою підсумкового контролю (заліку) та спрямований на формування інтегральної компетентності, визначеної Стандартом вищої освіти, з акцентом на наукове дослідження та практичне застосування знань у щелепно-лицевій хірургії. Метою є формування здатності до проведення оригінального наукового дослідження, аналізу та практичного впровадження інноваційних методів діагностики та лікування запальних процесів щелепно-лищевої ділянки, що оцінюється під час публічного захисту проєкту.

6.2. Організаційні форми самостійної роботи

- **Індивідуальний науковий проєкт:** розробка, виконання та подальший захист наукового дослідження в галузі діагностики та лікування запальних процесів щелепно-лищевої ділянки, що є формою підсумкового контролю (заліку)
- **Аналіз клінічних випадків:** робота з реальними клінічними ситуаціями пацієнтів із запальними процесами щелепно-лищевої ділянки з використанням сучасних методів діагностики та наукового аналізу
- **Систематичні огляди літератури:** критичний аналіз наукових джерел з патогенезу, діагностики та лікування запальних процесів щелепно-лищевої ділянки з формуванням висновків для власного дослідження
- **Порівняльні дослідження:** аналіз ефективності різних методів діагностики, лікування та протоколів ведення пацієнтів із запальними процесами з використанням статистичних методів
- **Розробка клінічних алгоритмів:** створення методології власного дослідження з обґрунтуванням вибору методів діагностики та лікування

6.3. Методичне та інформаційне забезпечення

- **Рекомендовані джерела:** наукові монографії, статті в міжнародних рецензованих журналах (Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery, Journal of Cranio-Maxillofacial Surgery, British Journal of Oral and Maxillofacial Surgery), клінічні протоколи, бази даних (PubMed, Scopus, Web of Science)
- **Інформаційно-технічне забезпечення:** обладнання для візуалізаційних досліджень (КТ, МРТ, УЗД), програмне забезпечення для аналізу медичних зображень, цифрові бібліотеки, статистичні пакети для аналізу даних (SPSS, R)
- **Місця проведення:** науково-дослідні лабораторії, клінічні бази кафедри щелепно-лищевої хірургії, відділення щелепно-лищевої хірургії, центри візуалізаційної діагностики

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПРОЄКТНИХ РОБІТ

Напрямок 1. Наукові дослідження методів діагностики запальних процесів

1.1. "Порівняльний аналіз ефективності різних методів візуалізації (КТ, МРТ,

УЗД) у діагностиці абсцесів та флегмон щелепно-лищевої ділянки"
1.2. "Дослідження лабораторних маркерів запалення як предикторів тяжкості перебігу гострих одонтогенних запальних процесів"
1.3. "Наукове обґрунтування критеріїв диференційної діагностики запальних та пухлинних процесів щелепно-лищевої ділянки"

Напрям 2. Інноваційні підходи до лікування запальних процесів

2.1. "Аналіз ефективності різних методів хірургічного лікування флегмон щелепно-лищевої ділянки"
2.2. "Дослідження оптимальних протоколів антибіотикотерапії при гострих одонтогенних запальних процесах"
2.3. "Порівняльна характеристика методів дренування при лікуванні абсцесів щелепно-лищевої ділянки"

Напрям 3. Сучасні технології та комплексна реабілітація

3.1. "Наукове обґрунтування впровадження мініінвазивних технологій у лікуванні запальних процесів щелепно-лищевої ділянки"
3.2. "Дослідження ефективності різних методів реабілітації пацієнтів після лікування важких форм остеомієліту щелеп"
3.3. "Розробка алгоритму комплексного лікування пацієнтів із рецидивними формами запальних процесів"

Напрям 4. Клінічні дослідження та профілактика ускладнень

4.1. "Аналіз факторів ризику розвитку ускладнень при лікуванні запальних процесів щелепно-лищевої ділянки"
4.2. "Дослідження впливу супутньої патології на перебіг та результати лікування запальних процесів"
4.3. "Розробка протоколів моніторингу та профілактики рецидивів запальних процесів щелепно-лищевої ділянки"

Критерії вибору теми:

- Відповідність сучасним напрямам розвитку щелепно-лищевої хірургії
- Наукова новизна та потенційний внесок у розвиток спеціальності
- Можливість практичного впровадження результатів дослідження в клінічну практику

- Наявність ресурсного та методичного забезпечення
- Відповідність компетентностям рівня PhD

Вимоги до виконання проєктних робіт:

- Обсяг роботи: 15-20 сторінок комп'ютерного тексту
- Обов'язкове включення розділів: огляд літератури, матеріали та методи, результати, обговорення, висновки
- Наявність статистичного аналізу даних (за необхідності)
- Структура роботи має відповідати вимогам до наукових публікацій
- Обов'язкове цитування сучасних наукових джерел (не менше 20-30 посилань)

Примітка: Усі проєкти мають ґрунтуватися на власному науковому дослідженні, містити чіткий методологічний опис, обробку даних, висновки та практичні рекомендації для впровадження в клінічну практику.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ

7.1. Загальні положення

Оцінювання результатів навчання здобувачів проводиться з використанням рейтингової системи (ЄКТС). Відповідно до вимог для галузі знань 22 "Охорона здоров'я", максимальна кількість балів за дисципліну становить 200 балів, у тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за результатами підсумкового контролю – 80 балів. Усі розрахунки проводяться виключно за 200-бальною шкалою.

7.2. Форми контролю та їх структура

Поточна навчальна діяльність (максимум 120 балів):

- **Індивідуальні практичні завдання - 50 балів**
- *Інтерпретація результатів візуалізаційних досліджень (КТ, МРТ, ОПТГ), розробка алгоритмів диференційної діагностики запальних процесів, складання протоколів лікування для різних форм запалень*
- **Наукові дискусії та презентації - 40 балів**
- *Проміжні презентації етапів наукового дослідження, обговорення методологічних аспектів діагностики та лікування запальних процесів, аналіз складних клінічних випадків*
- **Аналіз наукових публікацій - 30 балів**
- *Критичний огляд джерел з патогенезу, діагностики та лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки для наукового обґрунтування власного дослідження*

Підсумковий контроль (максимум 80 балів):

- **Залік у формі захисту індивідуального наукового проєкту: 80 балів**
- *Публічний захист завершеного наукового дослідження в галузі діагностики та лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки*

7.3. Деталізовані критерії поточного контролю

7.3.1. Індивідуальні практичні завдання (50 балів)

- Технічна правильність (15 балів) - оцінюється коректність виконання завдання, відповідність стандартам якості
- Наукова обґрунтованість (15 балів) - враховує відповідність методів дослідження поставленим завданням
- Інноваційність/Креативність (10 балів) - оцінює оригінальність підходу до вирішення завдання
- Якість оформлення (10 балів) - враховує дотримання стандартів оформлення наукових робіт

7.3.2. Наукові дискусії та презентації (40 балів)

- Активність та участь (15 балів) - оцінює регулярність та конструктивність участі в дискусіях
- Якість презентацій (15 балів) - враховує структуру, наочність, аргументованість виступів
- Аналіз наукових публікацій (10 балів) - оцінює глибину аналізу джерел, критичне мислення

7.3.3. Проміжні етапи наукового проєкту (30 балів)

- Концепція та обґрунтування (10 балів) - оцінює наукову новизну, актуальність, методологічну обґрунтованість
- План дослідження (10 балів) - враховує деталізацію, реалістичність, ресурсне забезпечення
- Проміжна презентація (10 балів) - оцінює якість виступу, логіку викладу, якість візуалізації

7.4. Умови допуску до заліку

До заліку допускаються здобувачі, які:

- Виконали всі види робіт, передбачені поточною навчальною діяльністю
- Набрали не менше 72 балів за поточну навчальну діяльність (60% від 120 балів)
- Завершили всі проміжні етапи наукового проєкту
- Представили оформлений згідно з вимогами індивідуальний науковий проєкт для підсумкового захисту

7.5. Критерії оцінювання захисту проєкту (80 балів)

- Наукова новизна та актуальність (20 балів) - інноваційність ідеї, актуальність для галузі, потенційний внесок у науку
- Методологічна коректність (20 балів) - обґрунтованість обраних методів, коректність дизайну дослідження
- Практична значущість (20 балів) - придатність до впровадження, клінічна доцільність, соціальна корисність
- Якість презентації та захисту (20 балів) - логіка та структура викладу, якість візуалізації, аргументованість відповідей

7.6. Шкала оцінювання

Для зарахування навчальної дисципліни та внесення оцінки до документів обліку успішності застосовується наступна шкала:

ВСЬОГО ОЦІНОК	СУМА БАЛІВ		ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
	100 балів	200 балів		екзамен	залік
	90 - 100	170 - 200	A	відмінно	зараховано
	82 - 89	155 - 169	B	добре	
	75 - 81	140 - 154	C		
	68 - 74	125 - 139	D	задовільно	
	61 - 67	111 - 124	E		
	35 - 60	60 - 111	FX	незадовільно	не зараховано
	1 - 34	1 - 59	F		

Примітка: Відповідно до встановлених вимог для Галузі знань 22 "Охорона здоров'я", всі розрахунки проводяться виключно за 200-бальною шкалою.

7.7. Умови перескладання

- Здобувачі, які отримали оцінку FX (60-110 балів), мають право протягом 2 місяців усунути недоліки та подати доопрацьовану роботу для повторної перевірки

- Здобувачі, які отримали оцінку F (1-59 балів), зобов'язані повторно вивчити дисципліну у встановленому порядку

7.8. Моніторинг якості

Система оцінювання передбачає:

- Регулярний зворотний зв'язок від наукового керівника
- Прогнозованість та прозорість критеріїв оцінювання
- Корекцію наукового дослідження на основі аналізу проміжних результатів
- Забезпечення об'єктивності та справедливості

Примітка: Оцінювання орієнтоване на демонстрацію здобувачами рівня сформованості компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти для спеціальності 221 "Стоматологія".

8. МЕТОДИ І ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

8.1. Загальні підходи до навчання

Освітній процес з дисципліни ґрунтується на компетентнісному, дослідницькому та практично-орієнтованому підходах, спрямованих на формування здатності до проведення оригінальних наукових досліджень у галузі діагностики та лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки та впровадження інноваційних технологій у клінічну практику щелепно-лицевої хірургії.

8.2. Сучасні освітні технології

- **Інтерактивні лекції-демонстрації:** проблемне викладення на основі аналізу клінічних випадків пацієнтів із запальними процесами, відеоаналіз технік хірургічних втручань, демонстрація роботи з діагностичним обладнанням (КТ, МРТ, УЗД), гостьові лекції провідних фахівців з щелепно-лицевої хірургії
- **Наукові дискусії щодо ефективності методів діагностики та лікування:** презентація результатів власних досліджень, критичний аналіз методології сучасних наукових публікацій з патогенезу та лікування запальних процесів
- **Практикуми-майстерні:** розробка індивідуальних наукових протоколів дослідження, освоєння методів інтерпретації результатів візуалізаційних досліджень, відпрацювання навичок складання алгоритмів диференційної діагностики

8.3. Активні та інтерактивні форми навчання

- **Проектне навчання:** розробка та реалізація індивідуальних наукових проєктів, спрямованих на вирішення конкретних проблем діагностики та лікування запальних процесів
- **Проблемно-орієнтоване навчання (PBL):** аналіз складних клінічних випадків пацієнтів із різними формами запальних процесів, розв'язання завдань щодо планування комплексного лікування
- **Діяльнісні методи:** проведення експериментальних досліджень (наприклад, оцінка ефективності різних методів діагностики), порівняльний

аналіз наукових підходів до лікування, розробка та захист власних діагностичних алгоритмів

8.4. Цифрові технології в навчанні

- **Віртуальне навчання:** використання спеціалізованого ПЗ для аналізу медичних зображень, онлайн-симулятори для тренування діагностичних навичок, дистанційні консультації та вебінари
- **Інформаційні ресурси:** робота з міжнародними базами даних наукових публікацій (PubMed, Scopus, Web of Science), хмарні технології для спільної обробки даних дослідження, спеціалізоване ПЗ для статистичного аналізу отриманих результатів

8.5. Індивідуальні форми роботи

- **Науковий супровід:** індивідуальні консультації з науковим керівником щодо методології дослідження, обробки даних та інтерпретації результатів у контексті діагностики та лікування запальних процесів
- **Самостійна наукова робота:** пошук, аналіз та систематизація наукової літератури з патогенезу, діагностики та лікування запальних процесів; підготовка наукових публікацій, тез та доповідей; проведення експериментальної частини дослідження

8.6. Міждисциплінарний підхід

- Інтеграція знань з суміжних дисциплін: мікробіології, патологічної анатомії, клінічної лабораторної діагностики, радіології
- Спільні заняття з фахівцями різних спеціальностей: інфекціоністами, радіологами, лікарями лабораторної діагностики
- Аналіз комплексних клінічних випадків з залученням мультидисциплінарної команди фахівців

9. ПЕРЕЛІК ТЕМАТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ НАУКОВОГО ПРОЄКТУ

Модуль 1: Запальні процеси кісткової тканини та періапикальні ускладнення

1. Періодонтит: етіологія, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до діагностики та лікування.
2. Періостит щелеп: етіологія, патогенез, клінічна картина, диференційна діагностика, сучасні алгоритми лікування.
3. Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп: етіологія, класифікація, клінічні прояви, діагностика, лікування.
4. Хронічний одонтогенний остеомієліт: форми перебігу, особливості діагностики, диференційна діагностика, комплексне лікування.
5. Гостре одонтогенне запалення верхньощелепної пазухи: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
6. Хронічне одонтогенне запалення верхньощелепної пазухи: особливості перебігу, методи діагностики, сучасні підходи до лікування.

Модуль 2: Запальні ураження м'яких тканин та лімфатичних вузлів

7. Перикороніт: етіологія, клінічні форми, ускладнення, сучасні методи діагностики та лікування.

8. Підшкірна гранулема обличчя: етіологія, патогенез, клінічні прояви, диференційна діагностика, лікування.

9. Гострий лімфаденіт щелепно-лицевої ділянки: етіологія, класифікація, клінічні прояви, діагностика, лікування.

10. Хронічний лімфаденіт щелепно-лицевої ділянки: форми перебігу, особливості діагностики, диференційна діагностика, лікування.

11. Запальний інфільтрат щелепно-лицевої ділянки: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.

Модуль 3: Гнійно-запальні процеси клітинкових просторів

12. Абсцеси щелепно-лицевої ділянки: класифікація, клінічна характеристика, диференційна діагностика.

13. Флегмони щелепно-лицевої ділянки: класифікація, клінічна характеристика, особливості перебігу.

14. Абсцеси та флегмони біля верхньої щелепи та біляглоткових просторів: топографо-анатомічні особливості, клініка, лікування.

15. Абсцеси та флегмони біля нижньої щелепи та біляглоткових просторів: топографо-анатомічні особливості, клініка, лікування.

Модуль 4: Специфічні та ускладнені форми запальних процесів

16. Фурункули та карбункули обличчя: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.

17. Тромбофлебіт щелепно-лицевої ділянки: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.

18. Медіастеніт одонтогенного походження: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.

19. Сепсис одонтогенного походження: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.

20. Прояви сифілісу в щелепно-лицевій ділянці: етіологія, класифікація, клінічні прояви, діагностика, лікування.

Модуль 5: Комплексне лікування та профілактика

21. Сучасні принципи хірургічного лікування гнійних запальних захворювань щелепно-лицевої ділянки.

22. Раціональна антибактеріальна терапія при запальних процесах щелепно-лицевої ділянки.

23. Дезінтоксикаційна та загальнозміцнююча терапія при важких формах запальних процесів.

24. Імунотерапія та гіпосенсибілізуюча терапія в комплексному лікуванні запальних процесів.

25. Сучасні методи фізіотерапії в лікуванні та реабілітації пацієнтів із запальними процесами щелепно-лицевої ділянки.

***Примітка:** Усі питання орієнтовані на оцінку рівня знань лікаря-стоматолога щодо етіології, патогенезу, клініки, діагностики та сучасних методів лікування запальних процесів щелепно-лицевої ділянки.*

10. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

10.1. Основна література

1. Тимофєєв О. О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія : у 3 т. Т. 1. – Київ : Магнолія, 2024. – 348 с.

2. Тимофєєв, О. О. (2021). Щелепно-лицева хірургія. Підручник у 2 томах. Київ: ВСВ «Медицина».

3. Тимофєєв, О. О., Бойко, В. В., & Вєсова, О. П. (2020). Надання невідкладної хірургічної допомоги пораненим із пошкодженнями щелепно-лицевої ділянки на етапах медичної евакуації. Методичні рекомендації. Київ.

10.2. Додаткова література

4. Fonseca, R. J., Barber, H. D., Powers, M. P., & Frost, D. E. (Eds.). (2023). Oral and Maxillofacial Surgery (4th ed.). Elsevier.

5. Hupp JR, Ellis E, Tucker MR. Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery. 7th ed. St. Louis: Mosby; 2018

6. Peterson LJ. Principles of Management of Odontogenic Infections. In: Peterson's Principles of Oral and Maxillofacial Surgery. 3rd ed. 2012.

7. Flynn TR. The swollen face. Severe odontogenic infections. Emerg Med Clin North Am. 2000;18(3):481-519.

10.3. Інформаційні ресурси

8. Наукові бази даних: PubMed, Scopus, Web of Science, Cochrane Library

9. Сайти фахових асоціацій: AAOMS (American Association of Oral and Maxillofacial Surgeons), EACMFS (European Association for Cranio-Maxillo-Facial Surgery)

10. Офіційний сайт НУОЗ України імені П. Л. Шупика: <https://www.nuozu.edu.ua>

11. Електронний репозитарій НУОЗ: <http://ir.nuozu.edu.ua:8080/>

12. Клінічні протоколи МОЗ України з хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії

10.4. Матеріально-технічне забезпечення

Діагностичне обладнання:

- Ультразвуковий сканер (УЗД) з функцією доплерографії для діагностики запальних процесів м'яких тканин
- Рентгенографічний апарат для проведення ортопантомографії та цілекадрової зйомки
- Комп'ютерний томограф для тривимірної візуалізації щелепно-лицевої ділянки

Хірургічне обладнання:

- Набори для проведення періостотомії та розкриття абсцесів
- Інструменти для видалення зубів та ревізії вогнищ інфекції
- Електрокоагулятори та обладнання для гемостазу

Лабораторне обладнання:

- Бактеріологічний лабораторний комплекс для ідентифікації збудників
- Аналізатори для визначення маркерів запалення
- Обладнання для мікробіологічних досліджень

Програмне забезпечення:

- Спеціалізоване ПЗ для аналізу медичних зображень (Horos, 3D Slicer)
- Програмні комплекси для планування хірургічних втручань
- Бази даних антибіотикочутливості

Демонстраційне обладнання:

- Мультимедійні проєктори та інтерактивні дошки
- Відеоендоскопічні системи для демонстрації хірургічних технік

Навчальні матеріали:

- Колекція рентгенограм та КТ-знімків пацієнтів із запальними процесами
- Анатомічні атласи щелепно-лицевої ділянки